

Arnika, Chlumova 17, 130 00 Praha 3, tel./fax: 222 781 471, www.arnika.org
Program Toxické látky a odpady, vedoucí programu RNDr. Jindřich Petrlík, tel.: 603 582 984, jindrich.petrlík@arnika.org
Tiskový mluvčí Arniky Vratislav Vozník, tel.: 606 727 942, vratislav.vozník@arnika.org
zpracovatel žebříčků vedoucí pobočky Havířov Jan Nezhyba tel 739 593 364 , jan.nezhyba@arnika.org

Tabulky s žebříčky největších znečišťovatelů podle IRZ pro Zlínský kraj - hlášení za rok 2012

V kolonce „Trend“ je vždy označeno, zda příslušná provozovna v porovnání s rokem 2011 úniky či přenosy škodlivých látek zvýšila či snížila. Pomlčka je u firem, které minulý rok neohlašovaly, rovnítko znamená přibližně stejný údaj jako v loňském roce.

Pozn. Společnost Hobas s.r.o. ukončila svou činnost v roce 2012, čili v žebříčcích nadále nefiguruje.

Tabulka 1 – rakvinotvorné, pravděpodobně či potenciálně rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)**, **pravděpodobně (2A)** a **možná (2B) karcinogenní pro člověka** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Do **skupiny 1** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**. Do **skupin 2A a 2B** náležejí tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny hlášené do IRZ: **1,2,3,4,5,6- hexychlorcyklohexan (HCH), 1,2-dichlorethan (DCE), dichlordifenyltrichlorethan (DDT), dichlormethan (DCM), ethylbenzen, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, naftalen, nikl, olovo, polychlorované bifenyly (PCB), rtuť, styren, tetrachlorethylen, tetrachlormethan (TCM), toxafen, trichlorethylen a trichlormethan**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	5435	↓
2.	Groz-Beckert Czech s.r.o.	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	4176	↓
3.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	3831	↓
4.	BKP group,a.s.	BKP group, a.s.	Uherský Brod	2947	↑
5.	Form s.r.o.	Laminovna Střelná	Střelná	2500	↓
6.	Lam - plast, spol. s r. o.	Lam - plast, spol. s r. o.	Střížovice	2173	↓
7.	Epuz, spol. s r. o.	Epuz, spol. s r. o. - laminovna	Otrokovice	1839	↓
8.	Brola, spol. s r. o.	Brola, spol. s r. o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Zlín	937	↓
9.	Teiko spol. s r.o.	Teiko spol. s r.o.	Spytihněv	931	↑
10.	Pony plast s.r.o.	Pony plast s.r.o. - laminovna	Otrokovice	838	↓

Tabulka 2 – rakvinotvorné látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných Mezinárodní agenturou pro výzkum rakoviny (IARC) jako **karcinogenní (1)** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Do skupiny 1 náležejí následující chemické látky anebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **arsen, azbest, benzen, ethylenoxid, formaldehyd, chrom, kadmium a vinylchlorid**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	5401	↑
2.	Dyas.eu, a.s.	Dyas.eu, a.s.	Uherský Ostroh	185	↑
3.	Toma, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	82	↓
4.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	8	↓

Tabuka 3- reprotoxické látky (bez oxidu uhelnatého)

Průmyslové provozy, které v roce 2012 vypustily nejvíce **reprotoxických** látek (poškozujících rozmnožování), **kromě oxidu uhelnatého**. Zařazení látek mezi **reprotoxické** vychází z hodnocení EPA státu Kalifornie¹ a z profilů látek uvedených na internetových stránkách Integrovaného registru znečišťování v roce 2006. Mezi reprotoxické jsme na základě zmíněných dokumentů zařadili následující látky: **1,2,3,4,5,6-hexychlorcyklohexan (HCH), arsen, benzen, benzo(g,h,i)perylen, dichlordifenyiltrichlor-ethan (DDT), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), diuron, ethylenoxid, fluoranthen, hexachlorbenzen (HCB), chlordecon, chrom, kadmium, mirex, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, organické sloučeniny cínu, oxid uhelnatý, pentachlorbenzen, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), rtuť, simazin, toluen, toxafen, tributylcín a jeho sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny a xyleny.**

¹ State of California EPA - Office of Environmental Health Hazard Assessment 2006: Safe Drinking Water and Toxic Enforcement Act of 1986 - Chemicals Known to the State to Cause Cancer or Reproductive Toxicity, 29.IX.06. Proposition 65. Available at: http://www.oehha.ca.gov/prop65/prop65_list/Newlist.htm#list

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	5511	↑
2.	Svitap J. H. J. spol. s r. o.	Divize V	Chropyně	374	↓
3.	Toma, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	85	↑
4.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Hradiště	Uherské Hradiště	22	↓
5.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	8	↓
6.	Fatra, a.s.	Fatra, a.s. provozovna Napajedla	Napajedla	7	↑

Tabulka 5 – mutagenní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **mutagenní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2012 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi mutagenní vychází z profilů látek uvedených na internetových stránkách IRZ. Do skupiny mutagenních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **alachlor, anthracen, 1,2-dichlorethan, diuron, ethylenoxid, fenoly, formaldehyd, mirex, polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), trifluralin, trichlorethylen a vinylchlorid.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Dyas.eu, a.s.	Dyas.eu, a.s.	Uherský Ostroh	185	↑
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	72	↓

Tabulka 6 – Endokrinní látky

Pořadí provozoven podle množství látek či jejich sloučenin klasifikovaných jako **endokrinní** obsažených v celkových únicích **do ovzduší, vody a půdy** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2012 (www.irz.cz). Zařazení látek mezi endokrinní vychází z klasifikace látek v EU a USA. Do skupiny endokrinních látek patří tyto chemické látky nebo jejich sloučeniny ohlašované do IRZ: **atrazin, chloralkany (C10-13), di-(2-ethyl hexyl) ftalát (DEHP), polychlorované bifenyly (PCB), polychlorované dioxiny + furany (PCDD/F), tetrachlorethylen (PER), trichlorbenzeny, styren.**

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Groz-Beckert Czech s.r.o.	Valašské Klobouky	Valašské Klobouky	4176	↓
2.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	3831	↓
3.	BKP group,a.s.	BKP group, a.s.	Uherský Brod	2947	↑
4.	Form s.r.o.	Laminovna Střelná	Střelná	2500	↓
5.	Lam - plast, spol. s r. o.	Lam - plast, spol. s r. o.	Střížovice	2173	↓
6.	Epuz, spol. s r. o.	Epuz, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	1839	↓
7.	Brola, spol. s r. o.	Brola, spol. s r.o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Zlín	937	↓
8.	Teiko spol. s r.o.	Teiko spol. s r.o.	Spytihněv	931	↑
9.	Pony plast s.r.o.	Pony plast s.r.o. - laminovna	Otrokovice	838	↓
10.	Elkoplást Slušovice s.r.o.	Ekoplást Slušovice - laminování plastů	Ostrata	559	↓

Tabulka 7 – skleníkové plyny

Pořadí provozoven podle množství **skleníkových plynů (oxid uhličitý, oxid dusný, metan)** v přepočtu na jejich potenciál přispívat ke skleníkovému efektu v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v IRZ za rok 2012 (www.irz.cz). Údaje jsou v tunách. Umístění na prvních místech ovlivňují jen emise oxidu uhličitého.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v t	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	412698	↑
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	330146	↑
3.	Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	249964	↓
4.	Cs cabot, spol. s r.o.	Cs cabot	Valašské Meziříčí	186802	↓

Tabulka 8 – plyny způsobující kyselá srážky

Tyto průmyslové provozy vypustily v roce 2012 nejvíce **plynů způsobujících kyselá srážky (amoniaku, oxidů dusíku, oxidů síry, fluorovodíku a chlorovodíku)**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	2872877	↑
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	1451182	↑
3.	Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	704572	↓
4.	Cs cabot, spol. s r.o.	Cs cabot	Valašské Meziříčí	516861	↑
5.	Ctz s.r.o.	Ctz s.r.o. - Kotelna na tuhá paliva	Uherské Hradiště	278076	↑
6.	Zevos a.s.	Drůbežárna	Staré Město	190515	↑
7.	Zevos a.s.	Výroba vepřového masa	Kunovice	64261	↑
8.	SZP Těšnovice a.s.	SZP Těšnovice a.s.	Kroměříž	61952	↑
9.	Agro Okluky, a.s.	Agro Okluky, a.s.	Horní Němčí	23957	↑
10.	Plemenářské služby a.s.	Středisko chovu skotu Napajedla	Napajedla	19785	↑

Tabulka 9 – látky poškozující ozónovou vrstvu

Pořadí provozoven podle množství látek v přepočtu na jejich potenciál přispívat k poškozování ozónové vrstvy Země v celkových únicích **do ovzduší** podle dat zveřejněných v Integrovaném registru znečišťování za rok 2012 (www.irz.cz). Započteny jsou pouze **hydrochlorofluorohlodivky (HCFC), chlorofluorohlodivky (CFC) a tetrachlormetan (TCM)**. Potenciál poškozování ozónové vrstvy je vztažen k účinkům CFC (tzv. tvrdé freony), jejichž potenciál je 1. Pro HCFC (tzv. měkké freony) používáme koeficient 0,062, pro TCM koeficient 1,1.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Raciola Uherský Brod, s.r.o.	Raciola-jehlička s.r.o.	Uherský Brod	7	-

Tabulka 10 – látky nebezpečné pro vodní organismy

Následující průmyslové provozy vypustily v roce 2012 do vody nejvíce **látek nebezpečných pro vodní organismy**. Látky byly vybrány podle R-vět. Současně byly vybrány pouze látky, pro které se nahlašují emise do vody. (1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), arzen a sloučeniny, atrazin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, diuron, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen, chloralkany (C10-13), chlordan, chlordecon, chlorfenvinfos, chlorpyrifos, chrom a sloučeniny, isodrin, isoproturon, kadmium a sloučeniny, kyanidy, lindan (γ -HCH), měď a sloučeniny, mirex, naftalen, nikl a sloučeniny, nonylfenol a nonylfenoethoxyláty, olovo a sloučeniny, pentachlorbenzen (PeCB), polycyklické aromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB), rtuť a sloučeniny, simazin, sloučeniny organocínu, toxafen, tributylcín a sloučeniny, trifenylcín a sloučeniny, trifluralin a zinek a sloučeniny).

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Toma, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	3531	↓
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	231	↑
3.	Vodovody a kanalizace Vsetín, a.s.	Čistírna odpadních vod Vsetín	Vsetín	112	-
4.	Slovácké vodárny a kanalizace, a.s.	ČOV Uh. Brod	Uherský Brod	51	↓
5.	Energoaqua, a.s.	Rožnov pod Radhoštěm	Rožnov pod Radhoštěm	21	-
6.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	8	↓

Tabulka 11 – perzistentní organické látky (POPs)

Následující průmyslové provozy v roce 2012 vypustily anebo předaly jinam nejvíce **POPs**, uvedených na **seznamech Stockholmské úmluvy a POPs protokolu ke Konvenci o dálkovém přenosu škodlivin v ovzduší**. Jedná se o 1,2,3,4,5,6-hexachlorcyklohexan (HCH), aldrin, bromované difenylétery (PBDE), DDT, dieldrin, endosulfan, endrin, heptachlor, hexachlorbenzen (HCB), hexachlorbutadien (HCBd), chlordan, chlordecon, lindan, mirex, organické sloučeniny cínu, pentachlorbenzen (PeCB), polyaromatické uhlovodíky (PAU), polychlorované bifenyly (PCB) a toxaxen s výjimkou množství PCB a polybromovaných difenyléterů (PBDE) v odpadech, jež podle našeho odhadu nemusely vzniknout jako vedlejší produkt výroby v provozech. Pro dioxiny byla ještě sestavena zvláštní tabulka.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Cs cabot, spol. s r.o.	Cs cabot	Valašské Meziříčí	238	↑
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	44	↓
3.	Rumpold uhb, s.r.o.	Rumpold uhb, s.r.o. - provozovna Prakšická, Uherský Brod - dekontaminační plocha, skládka	Uherský Brod	20	-

Tabulka 12 – rtuť a její sloučeniny

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily v emisích **do ovzduší, vody a půdy nejvíce rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství	Trend
------	------------------	------------	----------	----------	-------

				látek v kg	
1.	Toma, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	3	↓
2.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	1	↓

Tabulka 13 – rtuť a její sloučeniny (v emisích a odpadech)

Průmyslové provozy, které v roce 2012 vypustily anebo v **odpadech** předaly nejvíce **rtuti a jejích sloučenin**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské Meziříčí	100	↓
2.	Teplárna Otrokovice a.s.	Teplárna Otrokovice	Otrokovice	23	↓
3.	Alpiq Generation (CZ) s.r.o.	Alpiq Zlín s.r.o. - Teplárna Zlín	Zlín	10	↓
4.	Moravská vodárenská, a.s.	ČOV Zlín-Malenovice	Zlín	7	↑
5.	Toma, a.s.	ČOV Otrokovice	Otrokovice	3	↓
6.	Rumpold uhb, s.r.o.	Rumpold uhb, s.r.o. - provozovna Prakšická, Uherský Brod - dekontaminační plocha, skládka	Uherský Brod	1	-
7.	Rumpold uhb, s.r.o.	Rumpold uhb, s.r.o.	Uherský Brod	1	-

Tabulka 14 – styren

Pořadí provozoven podle množství **styrenu** v celkových únicích **do ovzduší**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	L.A.S.T., spol. s r.o.	Tečovice	Tečovice	3831	↑
2.	BKP group,a.s.	BKP group, a.s.	Uherský Brod	2947	↑
3.	Form s.r.o.	Laminovna Střelná	Střelná	2500	↑
4.	Lam - plast, spol. s r. o.	Lam - plast, spol. s r. o.	Střížovice	2173	↑
5.	Epuz, spol. s r. o.	Epuz, spol. s r.o. - laminovna	Otrokovice	1839	↓
6.	Brola, spol. s r. o.	Brola, spol. s r.o. - Laminovna, výkrm brojlerů	Zlín	937	↓
7.	Teiko spol. s r.o.	Teiko spol. s r.o.	Spytihněv	931	↑
8.	Pony plast s.r.o.	Pony plast s.r.o. - laminovna	Otrokovice	838	↑
9.	Elkoplast Slušovice s.r.o.	Ekoplast Slušovice - laminování plastů	Ostrata	559	↓
10.	L.A.S.T., spol. s r.o.	L.A.S.T., spol. s r.o., laminovna Napajedla (areál SLAVIA)	Napajedla	543	↓

Tabulka 15 - formaldehyd

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily **do ovzduší** nejvíce **formaldehydu**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Dyas.eu, a.s.	Dyas.eu, a.s.	Uherský Ostroh	185	↑

Tabulka 16 – polyaromatické uhlovodíky (PAU)

Následující průmyslové provozy v roce 2012 vypustily **do ovzduší** nejvíce **polyaromatických uhlovodíků (PAU)**.

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v kg	Trend
1.	Deza, a.s.	Deza, a.s., Valašské Meziříčí	Valašské	44	↓

			Meziříčí		
--	--	--	----------	--	--

Tabulka 17 – dioxiny

Tyto průmyslové provozy v roce 2012 vypustily **do ovzduší** nebo předali **v odpadech** nejvíce **dioxinů**:

Poř.	Organizace/firma	Provozovna	Lokalita	Množství látek v gramech TEQ	Trend
1.	Sita cz a.s.	Spalovna Sita - emseko a.s., spalovna nebezpečného odpadu	Zlín	1,19	↑